

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum haberi debeant aliqua bona ad excusandum matrimonium? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

- ¶ Tertio, vtrum bonum sacramenti fit principalius inter alia bona?
- ¶ Quarto, vtrum actus matrimonij per prædicta bona à peccato excusetur?
- ¶ Quinto, vtrum sine eis aliquando à peccato excusari possit?
- ¶ Sexto, vtrum quando est sine eis, fit semper peccatum mortale?

ARTIC. I.

Vtrum haberi debeant aliqua bona ad excusandum matrimonium?

199

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod matrimonium non debeat habere aliqua bona quibus excusetur. Sicut enim conseruatio indiuidui, quæ fit per ea quæ ad nutritiuam pertinent, est de intentione nature: ita conseruatio speciei, quæ fit per matrimonium; & multo magis, quanto melius & diuinius est bonum speciei, quàm bonum vnius indiuidui. Sed ad actum nutritiuæ excusandum non indiget aliquibus bonis. Ergo nec etiam ad excusandum matrimonium.

Tho. 4. d. 31. q. 2. & seq.

* alias dignius.

¶ 2 Præterea, Secundum Philof. in 8. *Eth. amicitia quæ est inter virum & vxorem, est naturalis, & candidit in se honestum, vile, & delectabile. Sed illud quod de se est honestum, non indiget aliqua excusatione. Ergo nec matrimonio deberent attribui aliqua bona excusantia.

* lib. 8. eth. c. 12. à med.

¶ 3 Præterea, Matrimonium est institutum in remedium & in officium, vt supra dictum est. Sed secundum quod est in officium, non indiget excusatione: quia sic etiam in paradiso excusatione indiguit, quod falsum est. Ibi enim fuissent honorabiles & torus immaculatus. vt August. † dicit. Si præter nec secundum quod est in remedium, sicut nec illa sacramenta, quæ in remedium peccati sunt instituta. Ergo matrimonium, huiusmodi excusantia habere non debet.

* q. 42. a. 2 corp et 2. et Aug. lib. 9. de Genes ad litteram, c. 7. to. 3.

† lib. 9. sup. Gen. c. 3. auis

¶ 4 Præterea, Ad omnia quæ honeste fieri possunt, virtus

med. to. 3

* al. honestantibus

virtutes dirigunt. Si ergo matrimonium aliquibus bonis potest honestari, non indiget alijs honestantibus, quam animi virtutibus; & sic non debet matrimonio aliqua bona assignari, quibus honestetur, sicut nec alijs, in quibus virtutes dirigunt.

SED contra, vbi cumque est indulgentia, illi est necessaria aliqua excusationis ratio. Sed matrimonium conceditur in statu infirmitatis, secundum indulgentiam, vt patet 1. Cor. 7. Ergo indiget per aliqua bona excusari.

¶ Præterea, Concubitus fornicarius & matrimonialis sunt eiusdem speciei, quantum ad speciem naturæ. Sed concubitus fornicarius de se est turpis. Ergo ad hoc quod matrimonialis non sit turpis, oportet quod aliquid addi, quod ad honestatem eius pertineat, & in aliam speciem moris trahat.

RESPONDEO dicendum, quod nullus sapiens debet iacturam aliquam sustinere, nisi pro aliqua recompensatione alicuius æqualis, vel melioris boni: unde electio alicuius, quod aliquam iacturam habet tantam, indiget alicuius boni adiunctione, per cuius recompensationem ordinetur, & honestetur. In coniunctione autem viri & mulieris rationis iactura accedit: tum quia propter vehementiam delectationis absorbetur ratio, vt non possit aliquid intelligere in se,

† lib. 7. ethi. c. 11. circa fin.

sa, vt Philosophus † dicit: tum etiam propter tribulationem carnis, quam oportet tales sustinere ex similitudine temporalium: vt patet 1. Corin. 7. & ideo talis coniunctionis electio non potest esse ordinata nisi per recompensationem aliquorum. ex quibus ista coniunctio honestetur: & hæc sunt bona, quæ matrimonio excusant, & honestum reddunt.

Ad primum ergo dicendum, quod in actu coniunctionis non est tam vehemens delectatio rationem absorbens, sicut est in prædicta delectatione: tum quia vis generatiua per quam originale traducitur, est perfecta & corrupta; nutritiua autem, per quam non traducitur, est corrupta, & non infecta: tum etiam quia delectatio

defectū individui quilibet magis sentit in seipso, quam defectum speciei. Vnde ad excitandum ad comestio-

* Al. que

nam, secundum quam defectui individui subuenitur, sufficit sensus ipsius defectus: sed ad excitandum ad actum, quo defectui speciei subuenitur, diuina pro-

videncia delectationem apposuit in illo actu *, qua-
* Al. affi-
ciosum *

rum animalia bruta mouet, in quibus non est infe-
ctio originalis peccati: & ideo non est simile.
Ad secundum dicendum, quod ista bona, quæ ma-
trimonium honestant, sunt de ratione matrimonij: &
non indiget eis quasi exterioribus quibusdam
honestandum, sed quasi causantibus in ipso hone-
statem, quæ ei secundum se competit.
Ad tertium dicendum, quod matrimonium ex hoc
quod est in officium vel in remedium, habet ra-
tionem vilis & honesti: sed utrumque horum ei com-
petit, ex hoc quod huiusmodi bona habet, quibus fit
in officium, & remedium concupiscentiæ adhi-
citur.
Ad quartum dicendum, quod aliquis actus virtu-
tis honestatur & virtute, quasi principio elicitiuo; &
circumstantijs, quasi formalibus principijs ipsius: hoc
modo se habent bona matrimonij ad matrimo-
nium, sicut circumstantiæ ad actus virtutis, ex quibus
videtur, quod virtutis actus esse possit.

ARTIC. II.

Virum bona matrimonij sufficienter assi-
gnentur?

200

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod in-
sufficienter bona matrimonij assignentur a Ma-
trimonio Sententiarum *, scilicet fides, proles, & sa-
cramentum. Quia matrimonium non solum fit in ho-
mines ad prolem procreandam & nutriendam, sed
etiam ad consortium communis vitæ, propter ope-
rum communicationem, ut dicitur in 8. Ethic. * Ergo
non ponitur proles bonum matrimonij, ita deberet
operum communicatio.

li. 4. sent.
d. 28. pa-
rag. 1.

lib. 8. c.
12. a. ne.

* Præterea, Coniunctio Christi ad Ecclesiam
quam